

Regelbunden tillsyn i Sörbyskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Valdemarsviks kommun och besökt Sörbyskolan den 24 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 22 april 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Sörbyskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Sörbyskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Sörbyskolan

Skolan/verksamheten	Antal elever
Förskoleklass	17
Grundskola	69

Källa: Uppgifter från Sörbyskolan 080930

Sörbyskolan ligger strax utanför Valdemarsviks centralort i närheten av ett friluftsområde som skolan utnyttjar i sin undervisning. Utbildningen i Sörbyskolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–5. Skolan är organiserad i två arbetslag. Personal och elever i förskoleklassen och i grundskolans årskurser 1–2 samverkar i ett arbetslag. Det andra arbetslaget omfattar årskurserna 3–5.

Sörbyskolan leds av en rektor som också är rektor i Lovisebergsskolan. Eleverna fortsätter sin skolgång i Vammarskolan i Valdemarsviks centralort som omfattar årskurserna 6–9.

I skolan finns också skolbarnsomsorg och förskoleverksamhet. Dessa verksamheter inspekteras endast på kommunövergripande nivå och behandlas således inte i denna rapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Sörbyskolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

Källa:

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5, Sörbyskolan

	År			
	2005	2006	2007	2008
Andel (%) elever som uppnått kravnivån på de nationella proven:				
Engelska	95	75	83	93
Matematik	52	50	83	80
Svenska	100	80	94	80

Källa: Uppgifter från skolan

Kommentar och bedömning:

Som framgår av tabell 2 saknas uppgifter om i vilken utsträckning eleverna i Sörbyskolan nått målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Inspektörerna har tagit del av sammanställningar av resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 5 i svenska, matematik och engelska för perioden 2005–2008 (tabell 3). Resultaten varierar över tid. I detta sammanhang noteras att antalet elever i årskurs 5 aktuella år har varit lågt (15–20 elever), varför enskilda elevers resultat i hög grad påverkar helhetsbilden av skolans samlade resultat på de nationella ämnesproven. Åren 2005–2006 nådde endast hälften av eleverna kravnivån på det nationella ämnesprovet i matematik. Skolan har i sitt kvalitetsarbete uppmärksammat det låga resultatet i matematik och vidtagit åtgärder för bättre måluppfyllelse. Under åren 2007 och 2008 nådde 83 respektive 80 procent av eleverna kravnivån i detta ämne.

Utöver andel elever som bedömts uppnå kravnivån på nationella ämnesprov i tre ämnen i årskurs 5 görs inga sammanställningar av resultat för skolan, varför förutsättningar saknas för en samlad bedömning av skolans resultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

- 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt grundskoleförordningen, i dess lydelse före den 15 juli 2008, ska läraren i samband med utvecklingssamtalet i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Lärarna i Sörbyskolan upprättar individuella utvecklingsplaner i anslutning till utvecklingssamtalet. De exempel på individuella utvecklingsplaner som

inspektörerna tagit del av har fokus på det sociala samspelet och till viss del på elevernas kunskapsutveckling. Flera planer saknar framåtsyftande mål för elevens utveckling med koppling till styrdokumentens mål. Vidare saknar planerna beskrivningar av vad skolan ska göra för att eleven ska utvecklas i riktning mot målen. Åtgärder behöver vidtas för att utveckla planerna i dessa avseenden.

Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska också innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Se vidare Skolverkets allmänna råd 2008 om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

- 1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

- 1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

6 (11)

- 1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

- 1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.5.3. Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska rektorn, om utredning visar att en elev behöver särskilt stöd, se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Sörbyskolan upprättar åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. Inspektörerna har tagit del av några åtgärdsprogram som upprättats vid skolan. Vissa program saknar beskrivningar av hur skolan ska arbeta för att stödja den enskilda eleven. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

- 2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det för varje verksamhet finnas en likabehandlingsplan. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Sörbyskolans likabehandlingsplan består av två dokument. Som inledning finns en kommungemensam allmän översikt över det förebyggande arbetet för att främja barns och elevers rättigheter med utgångspunkt i lagen. Till denna har Sörbyskolan upprättat bilagan Åtgärder mot mobbning och kränkande behandling. Likabehandlingsplanen saknar en redovisning av verksamhetens behov baserad på en aktuell kartläggning. Vidare saknas en beskrivning av åtgärder då en elev blivit kränkt av en vuxen. Eleverna har inte medverkat i utarbetandet av likabehandlingsplanen. Skolinspektionen noterar att skolan vid tiden för inspektionsbesöket påbörjat en revidering av likabehandlingsplanen och att man avser att göra eleverna delaktiga i detta arbete.

Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte till alla delar författningarnas krav. Detta behöver åtgärdas. I detta arbete bör beaktas att plankravet från och med den 1 januari 2009 framgår av 14 a kap. 8 § skollagen och 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008: 567).

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

I den nationella kursplanen i hem- och konsumentkunskap finns mål att uppnå i årskurs 5.

Vid intervjuer framkom att eleverna i Sörbyskolan får undervisning i hem- och konsumentkunskap integrerat i andra ämnen.

Åtgärder behöver vidtas så att skolan kan säkerställa att eleverna ges möjlighet att nå målen i hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.
--

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering

Ej relevant för skolan vid tidpunkten för inspektionen.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (11)

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. En viktig förutsättning

för att verksamheten som helhet ska kunna pröva och utveckla mål och metoder i undervisningen, så att fler elever når de nationella målen, är att elevernas resultat i samtliga ämnen i årskurs 5 följs upp och utvärderas på skolenivå. Detta är rektors ansvar.

I Sörbyskolan följs elevernas resultat upp på individnivå. På skolenivå görs sammanställningar av resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 5. Skolan gör dock ingen systematisk utvärdering av måluppfyllelsen i alla ämnen. Därmed saknas en viktig förutsättning för det skolgemensamma utvecklingsarbetet för högre måluppfyllelse. Åtgärder behöver vidtas så att rektorn tar ansvar för att måluppfyllelsen i samtliga ämnen följs upp och utvärderas på skolenivå i förhållande till de nationella kursplanemålen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Inspektörerna har tagit del av Sörbyskolans kvalitetsredovisning för år 2006. Redovisningen av kunskapsresultat begränsas till andelen elever som uppnått kravnivån i de nationella ämnesproven i årskurs 5, vilket Skolinspektionen bedömer som alltför begränsat. Skolan måste i sin kvalitetsredovisning redovisa resultat i fler ämnen än svenska, matematik och engelska. Vidare framgår inte i kvalitetsredovisningen vilka åtgärder för ökad måluppfyllelse skolan avser att vidta.

Sörbyskolan har inte upprättat någon årlig kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav. Detta behöver åtgärdas.

Datum

2009-01-12

Ort

Linköping

Rut Hård af Segerstad

Ewa Pettersson